

Innst. O. nr. 111

(2004-2005)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 66 (2004-2005)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Proposisjonen sitt hovudinnhald

Justisdepartementet gjer her framlegg om reglar om utvida registrering av utleggsforretningar i Lausøyreregisteret og om betre samordning av utleggstrekk frå fleire namsmakter. Praktisk sett vil grunnsteinen i den ordninga som vert foreslått, vere det sams sakshandsamingssystemet for Statens innkrevjingsentral (SI) og dei alminnelege namsmennene som er under utvikling.

For å få ei betre samordning av lønnstrekk foreslår departementet at det vert lovfesta at namsmennene skal undersøkje om det allereie er lagt ned trekk, før dei legg ned nye trekk. Departementet foreslår at alle utleggspant, med unntak for utleggspant i realregistrerte formuesgode, skal registrerast i Lausøyreregisteret. Alle utleggstrekk skal registrerast. Forretningar om "inkje til utlegg" skal òg registrerast.

For å sikre personvernet til skyldnaren foreslår departementet nærmare reglar om innsynsrett for skyldnaren, avgrensingar av kva for opplysningar om utleggstrekk som skal vere tilgjengelege i Lausøyreregisteret, melding til skyldnaren om at opplysningar er gjeve ut, og om sletting av opplysningar frå registeret.

For å betre informasjonstilgangen for namsmaktene vert det foreslått at Statens innkrevjingsentral utan hinder av teieplikt skal kunne gje andre namsmakter opplysningar om skyldnarars inntekts-

og formuesforhold og om utleggsforretningar mot vedkomande.

Dessutan vert ein inkurie i tomtfestelova § 15 foreslått retta opp.

Ei meir fullstendig samordning òg av innbetaling av utleggstrekk, kan ein få ved at trekka vert innkravde av ein sentral instans på bakgrunn av informasjon instansen har mottatt frå andre namsmakter. Arbeids-gjevaren treng då berre foreta eitt trekk sjølv om det er lagt ned trekk i fleire saker. I samarbeidsprosjektet mellom SI og dei alminnelege namsmaktene vert det lagt opp til å understøtte ei slik ordning. Regjeringa vil arbeide vidare med dette spørsmålet.

1.2 Kva skal registrerast i Lausøyreregisteret?

1.2.1 *Utgangspunktet om registrering av alle utleggsforretningar*

Departementet foreslår at framlegget i høyringsnotatet om at alle utleggspant med unntak av dei som skal registrerast i eit realregister, samt utleggstrekk og avgjerder om "inkje til utlegg" skal registrerast, vert gjennomført. Regjeringa si hovudmålsetning er å få til ei samordning av utleggstrekk som omfattar alle namsmaktene. Det er difor klart at utleggstrekk frå alle særnamsmaktene må registrerast. Lausøyreregisteret vil ikkje gje full oversikt over trekka mot ein skyldnar om ikkje òg utleggstrekk frå skattefutane og skatteoppkrevjarane vert registrerte. Av omsyn til at det ikkje skal verte lagt ned høgare trekk enn det er høve til, er det òg viktig at desse særnamsmaktene gjer undersøkingar av andre trekk før dei legg ned nye trekk. Av ulike praktiske årsaker må ein vente noko før ordninga kan setjast i kraft for andre særnamsmakter enn Statens innkrevjingsentral.

Departementet meiner at utleggspant i fast eigedom ikkje bør registrerast i Lausøyreregisteret. Departementet kan ikkje sjå at det er naudsynt med yt-

terlegare registrering av utleggspant i fast eigedom i tillegg til registreringane i grunnboka og hos Norsk Eiendomsinformasjon.

1.2.2 *Særskilt om registrering av utleggspant*

For enkelte formuesgode kan ein få rettsvern for utleggspant berre ved tinglysing i Lausøyreregisteret. For ei anna gruppe av formuesgode kan rettsvern for utleggspant både fåast ved tinglysing i Lausøyreregisteret og på anna vis. For desse formuesgoda gjeld at registrering i Lausøyreregisteret gjev rettsvern berre andsynes kreditorane, medan den alternative rettsvernsakta gjev rettsvern òg andsynes godtruande omsetningsservervarar. For ei tredje gruppe av formuesgode kan utleggspant ikkje få rettsvern ved registrering i Lausøyreregisteret.

Ved endringslova 11. juni 1993 nr. 83 vart ein regel om at alle utleggspant i anna enn realregistrerte formuesgode skal registrerast i Lausøyreregisteret, tatt inn i tvangsl. § 7-20 tiande ledd. Den foreslåtte endringa i tvangsl. § 7-20 tiande ledd vil medføre at utleggspantet må registrerast i Lausøyreregisteret òg dersom rettsvern allereie er etablert etter handpantregelen. Prioriteten for utleggspantet må då reknast frå tidspunktet for den første rettsvernsakta.

Departementet meiner at det ikkje er naudsynt å etablere eit system der det blir gjort merknad i Lausøyreregisteret om registreringa har rettsvernsverknad eller ikkje. Kor vidt tinglysinga i Lausøyreregisteret gjev rettsvern for utleggspantet, vil vere av interesse for den saksøkte øvrige kreditorar. Kreditorane vil normalt vere profesjonelle partar som ein må kunne gå ut frå gjennom lovverket vil kunne gjere seg kjende med om registreringa har rettsvernsverknad eller ikkje. Det vil gå fram av reglane i pantelova kapittel 5 på kva måte det kan etablerast rettsvern for utleggspant i forskjellige typar formuesgode. For å klargjere dette foreslår departementet ein regel om at registrering i Lausøyreregisteret berre gjev rettsvern dersom det følgjer av pantelova kapittel 5.

Etter tingl. § 35 er staten erstatningsansvarleg for tap som nokon uforskyldt lir på grunn av tinglysingsfeil, såfram tapet skyldast at vedkommande har stolt på ein pantattest eller tinglysingsattest. Det er lagt til grunn at denne regelen òg gjeld for Lausøyreregisteret, iallfall når det gjeld registrert pant i motorvogner. Departementet legg til grunn at regelen i tingl. § 35 ikkje vil kunne føre til ansvar for staten i tilfelle av manglande registrering av utleggspant som ikkje får rettsvern ved registreringa.

1.2.3 *Særskilt om registrering av utleggstrekk*

I departementets høringsnotat heiter det:

"For utleggstrekk bør registreringen omfatte størrelsen på hvert trekk og hvilken periode trekket skal gjelde for... For at registeret skal fungere best mu-

lig... må endringer som foretas i utleggstrekk, registreres. Det er derfor nødvendig at alle endringer av et trekk som namsmyndighetene gjør, registreres i Løsøyreregisteret.

I tillegg bør det fremgå av registeret hvilken namsmyndighet som har nedlagt trekket... Det bør også fremgå hvilken prioritet trekket har i forhold til bestemmelsene i dekningsloven § 2-8."

Departementet meiner at det ikkje bør stillast opp skrankar i lova for kva slags opplysningar om utleggstrekk som skal vere tilgjengelege for dei andre namsmaktene. Opplysning om kva for namsmakt som har lagt ned trekket vil vere naudsynt for at namsmaktene lett skal kunne kontakte kvarandre. Av omsyn til at reglane om registrering av utleggstrekk skal sikre at prioritetsreglane i dekningslova § 2-8 vert etterlevde, må det gå fram kva for prioritet trekket har.

Når det gjeld trekkperioden er situasjonen spesiell for krav på underholdstilskot, fordi det ikkje er krav om at det skal fastsetjast ein trekkperiode. Av omsyn til dei andre namsmaktene, bør det gjerast merknad i sakshandsamingssystemet om at trekkperioden er uavgrensa i saker om trekk for underholdstilskot.

Det neste spørsmålet er kva for opplysningar som skal registrerast i Lausøyreregisteret, og dermed verte tilgjengelege for fleire. Det er klart at Lausøyreregisteret må innehalde opplysningar om at trekk er lagt ned, og om storleiken på trekket. Derimot er det omsyn som taler mot at fordringshavarar, inkassobyrå mv. skal kunne få opplysningar om trekkas prioritet og om kva for namsmakt som har lagt ned trekket. Dette er svært sensitive opplysningar. Departementet meiner at personvernomsyn tilseier at slike opplysningar ikkje vert gjort tilgjengelege for andre enn namsmaktene. Departementet foreslår difor at opplysningar om kva for prioritet trekket har, ikkje skal gå fram av Lausøyreregisteret.

Opplysningar om kva for namsmakt som har lagt ned trekket, kan òg vere sensitive. Opplysning om kven som er namsmakt vil i første rekke vere av interesse for dei andre namsmaktene. Departementet foreslår difor at opplysningar om kva for namsmakt som har lagt ned trekket, berre skal vere tilgjengeleg for namsmaktene, og ikkje gå fram av Lausøyreregisteret.

Eit anna spørsmål er om opplysning om trekkperioden bør gå fram av Lausøyreregisteret. Departementet legg vekt på at det er ei viktig opplysning for kreditorane kva tid trekkperioden går ut, og foreslår difor at trekkperioden skal registrerast i Lausøyreregisteret.

Når det gjeld spørsmålet om kven som skal sørgje for melding til registeret om at trekk er stansa på grunn av byte av arbeidsgjevar, finner departementet

det klårt at denne plikta må påleggje den namsmakta som har lagt ned det trekket som vart stansa.

I høyringsrunden er det reist spørsmål om kva som skal skje dersom trekket må "setjast i 0" for ei tid, på grunn av seinare trekk med høgre prioritet. Dersom eit tidlegare trekk vert utsett på grunn av eit mellomkommande trekk med høgre prioritet, meiner departementet at dette bør avmerkast i sakshandssamingsssystemet. Det vil då gå fram at det første trekket vil kunne tre inn på nytt i løpet av trekkperioden.

Ordninga vil verte basert på automatiske rutinar. Spørsmålet om sanksjonar mot namsmakter som ikkje oppfyllar plikta til å registrere utleggstrekk, og spørsmålet om unntak frå registreringsplikta for heilt kortvarige trekk, kjem difor i eit anna lys enn i 1992 og under høyringa i 2000. Departementet kan ikkje sjå at det er behov for sanksjonsreglar når ein baserer seg på automatiske rutinar. Når det gjeld registrering av heilt kortvarige trekk, foreslår departementet at ein for tryggleiks skuld likevel bør ha ein heimel til å gjere unntak frå registreringsplikta.

1.2.4 *Særnamsmaktene sine avgjerder om "inkje til utlegg"*

1.2.4.1 INNLEIING. FORSLAGET I HØYRINGSNOTATET

Etter tvangsfullføringslova § 7-25 skal ei tvangsforretning som endar med at det ikkje vert tatt utlegg, avsluttast ved at namsmannen gjev begge partar utskrift av namsboka som syner utfallet og kva som er gjort. I namsboka skal det kortfatta gjerast greie for kva undersøkingar namsmannen har føretatt for å utgreie skyldnaren formuestilhøve, og på kva måte namsmannen har vore eller har søkt å kome i kontakt med skyldnaren. Saksøkjaren kan klage på ei avgjerd om "inkje til utlegg".

Ved endringa ved lov 11. juni 1993 nr. 83 vart det presisert i tvangsl. § 7-25 at paragrafen gjeld når utlegg ikkje vert tatt av di den saksøkte ikkje har formuesgode eller lønn eller andre pengekrav som det kan takast utlegg i. Vidare vart det fastsett at utskrift av namsboka utan ugrunna opphald skal sendast til registrering i Lausøyreregisteret. I tredje punktum vart det fastsett at plikten til oversending til Lausøyreregisteret ikkje gjeld for særnamsmaktene. Særnamsmaktene har varierende kompetanse til å ta utleggspant.

Utgangspunktet er at tvangsfullføringslova berre gjeld for dei alminnelege namsmaktene, med mindre noko anna er fastsett i særlovgevinga. Av di dei fleste særnamsmaktene ikkje har høve til å halde forretning for utleggspant i alle formuesgodar som skyldnaren eig, har dei oftast ikkje grunnlag for å fastslå at det ikkje finst noko å ta utlegg i. Dei kan berre konstatere at det ikkje finst noko å leggje ned utleggstrekk i, og at det heller ikkje finst beslagbare formu-

esgode som dei sjølv har kompetanse til å ta utleggspant i.

I høyringsnotatet heiter det:

"Det må også vurderes i hvilken utstrekning beslutning om at det ikke er noe å ta utlegg i hos skyldneren, bør registreres. Tvangsfullbyrdsloven § 7-25 tredje punktum (etter endringsloven i 1993) medfører at særnamsmyndighetens beslutninger om intet til utlegg er unntatt fra registrering i Løsøyreregisteret. Begrunnelsen for dette er at særnamsmyndighetene sjelden holder en formell utleggsforretning ... De foretar derfor undersøkelser i forhold til skyldneren som ledd i sin innkreving, men utformer sjelden en formell beslutning om "intet til utlegg"... Samtidig vil det være mange slike avgjørelser som ikke foretas formelt, men som vil kunne ha stor verdi for kreditorer og potensielle kredittyttere. Det er likevel viktig at registrering i Løsøyreregisteret ikke pålegger særnamsmyndighetene nye plikter i forhold til å avholde formelle forretninger for intet til utlegg."

1.2.4.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Det avgjerande for om ei avgjerd om "inkje til utlegg" frå ei særnamsmakt skal registrerast, må, slik departementet ser det, vere om særnamsmakta har full kompetanse til å ta utleggspant i tillegg til utleggstrekk, og at det er halde ei formell forretning. Etter det departementet kjenner til, treffer skattefutane ofte formelle avgjerder om "inkje til utlegg". Det er då ingen grunn til at deira avgjerder ikkje skal vere omfatta av registreringsplikta.

Departementet har merka seg at fleirtalet av høyringsinstansane ønskjer at alle avgjerder om "inkje til utlegg" frå særnamsmaktene skal registrerast, særleg ut frå kredittopplysningsomsyn. Departementet meiner likevel det ikkje bør innførast registreringsplikt for slike avgjerder frå særnamsmakter som ikkje har kompetanse til å ta utleggspant i alle formuesgode. Ei namsmakt som berre har kompetanse til å treffe avgjerd om utleggstrekk og enkelte former for utleggspant, vil ikkje kunne konstatere at det finst "inkje til utlegg" hos skyldnaren. Det vil då vere misvisande å registrere ei avgjerd om at det finst "inkje til utlegg" hos skyldnaren.

Heller ikkje i dei tilfella der særnamsmaktene som ledd i si kreditorrolle undersøker skyldnaren si formuesstilling, og på bakgrunn av undersøkinga finn at det ikkje bør haldast utleggsforretning, bør det etter departementets syn innførast ei plikt til formalisering og registrering. Det er grunn til å tru at ei slik plikt vil verke fordyrande og kompliserande for særnamsmaktene. Personvernomsyn taler sterkt mot at slike uformelle undersøkingar vert registrerte.

1.3 Forholdet til personopplysningslova

I departementets høyringsnotat heiter det:

"Lov 9. juni 1978 nr. 48 om personregistre m.m. § 14 bestemmer at et foretak som driver kredittopp-

lysning, må ha konsesjon... Løsøreregisteret registrerer etter gjeldende rett bare ulike typer pantehaftelser. Dette gjør at Løsøreregisteret ikke er å anse som kredittopplysningsvirksomhet... Dersom Løsøreregisteret også skal opplyse om løpende utleggstrekk og beslutning om "intet til utlegg", vil dette gå ut over det som er angitt etter personregisterforskriften § 4-1 nr. 1. Det synes imidlertid lite hensiktsmessig at noen av registreringene i Løsøreregisteret skal reguleres av personregisterloven, mens andre faller utenfor. Av den grunn foreslås å gjøre en endring i omfanget av hva som omfattes [av] denne lovgivningen slik at registrering av utleggstrekk og "intet til utlegg" i Løsøreregisteret ikke blir å betrakte som kredittopplysningsvirksomhet."

Departementet foreslår å føre vidare forslaget i høyringsnotatet. Dette inneber at det vert innført eit unntak i personopplysningsforskrifta, om at registrering av utleggstrekk og avgjerder om "inkje til utlegg" i Lausøyreregisteret og utlevering av opplysningane frå registeret ikkje vert rekna som kredittopplysningsverksemd.

1.4 Skyldnaren sin rett til innsyn i registrerte opplysningar

I høyringsnotatet frå departementet heiter det:

"Etter edbtinglysningsforskriften § 23 har enhver rett til å få vite hvilke opplysninger som er registrert om en selv. Etter tredje ledd i denne bestemmelsen er innsynsrett i Løsøreregisteret regulert av de alminnelige regler i personregisterloven. Tilsvarende bestemmelse foreslås å gjelde for rett til innsyn i utleggstrekk og beslutning om "intet til utlegg"."

Departementet foreslår å vidareføre forslaget i høyringsnotatet om at skyldnaren skal ha gratis innsynsrett i Lausøyreregisteret.

Eit anna spørsmål er kva for reglar som skal gjelde for skyldnarens rett til innsyn i opplysningar i det sams sakshandsamingssystemet hos Statens innkrevjingsentral. Dette systemet vil innehalde fleire opplysningar enn Lausøyreregisteret. Gjeldande reglar gir ikkje skyldnaren krav på innsyn i dei opplysningane Statens innkrevjingsentral har lagra om vedkommande til bruk i si eiga eller andre namsmenn si tvangsfullføring. Personvernomsyn talar sterkt for at den det gjeld, må ha rett til innsyn i dei til dels omfattande opplysningane som Statens innkrevjingsentral vil ha lagra om vedkommande. Etter departementet si meining er den beste løysinga å fastsetje innsynsretten i straffeprosesslova § 456. Retten til innsyn vil gjelde uavhengig av kva for ei kjelde opplysningane kjem frå i utgangspunktet.

Når det gjeld kommunale økonomiske rådgjevarar og andre som skyldnaren har bede om hjelp, meiner departementet at det ikkje er naudsynt å fastsetje særskilde reglar om deira innsynsrett.

1.5 Melding til skyldnaren om registrering

Departementet går inn for at det innførast plikt for namsmaktene til å gje melding til skyldnaren om at forretning om utleggspant, utleggstrekk eller "inkje til utlegg" vil verte registrert i Lausøyreregisteret. Departementet fører vidare forslaget i høyringsnotatet om at den saksøkte skal få meldinga samstundes med at han får utskrift av namsboka. Slik melding vil kunne førebygge feilregistreringar.

Når skyldnaren mottek utskrift av namsboka som syner kva for opplysningar som vil verte registrerte i Lausøyreregisteret, vil det etter departementet si vurdering ikkje vere naudsynt å krevje at det jamvel skal gjevast opplysning om rett til innsyn i Lausøyreregisteret. Det følgjer direkte av framlegget til endring av straffeprosesslova § 456 at skyldnaren òg vil ha rett til innsyn hos Statens innkrevjingsentral.

1.6 Tilgang til opplysningar om utleggstrekk og avgjerder om "inkje til utlegg" og melding til skyldnaren

Departementet foreslår ikkje nye reglar om utlevering av opplysningar om utleggspant. Opplysningar om utleggspant må som i dag kunne utleverast munnleg, eller skriftleg etter gjeldande gebyrreglar. Departementet meiner at det heller ikkje bør fastsetjast særskilte reglar for utlevering av opplysningar om utleggspant som ikkje kan få rettsvern ved registrering i Lausøyreregisteret. Det vil gje eit enklare system for Lausøyreregisteret når alle utleggspant følgjer same reglar, i staden for at registeret i kvart tilfelle må undersøkje kva slags formuesgode det er tatt utleggspant i.

Når det gjeld opplysningar om utleggstrekk og "inkje til utlegg", er det første spørsmålet kven som bør ha tilgang til desse opplysningane direkte frå Lausøyreregisteret. Framlegget i høyringsnotatet gjekk ut på at ein kvar skulle ha tilgang til slike opplysningar, men at dei berre kunne gjevast ut skriftleg mot gebyr. Namsmaktene vil etter det systemet ein legg opp til, få tilgang til opplysningane hos Statens innkrevjingsentral slik at dei nå fell utanfor spørsmålet om innsyn i opplysningane i Lausøyreregisteret.

Dei grupper som i særleg grad vil ha nytte av opplysningar frå Lausøyreregisteret om utleggstrekk og "inkje til utlegg", er advokatar, finansinstitusjonar, inkassobyrå, kredittopplysningsbyrå og andre offentlege organ enn namsmaktene. Det er klart at denne gruppa brukarar må få tilgang til opplysningane. Departementet foreslår at tilgangen avgrensast til desse gruppene, slik at andre må vende seg til kredittopplysningsbyrå for å få tilgang til dei registrerte opplysningane om utleggstrekk og "inkje til utlegg". Dei som må vende seg til eit kredittopplysningsbyrå må ha eit "saklig behov" for å få opplysningane.

Opplysningar om utleggstrekk og "inkje til utlegg" bør berre kunne utleverast skriftleg. Departementet meiner det bør opnast for at opplysningane i Lausøyreregisteret kan fåast både ved utskrift og gjennom direkte oppslag mot databasen.

For opplysningar som vert gjeve ut ved utskrift, bør det i forskrift fastsetjast reglar om gjenpartsplikt til skyldnaren dersom denne ikkje er næringsdrivande. Om det òg skal vere gjenpartsplikt overfor næringsdrivande, vil verte vurdert i samband med forskriftsarbeidet. Det må òg vurderast om det skal innførast gjenpartsplikt ved elektroniske oppslag i registeret.

Reglar om gebyr for utlevering av opplysningar om utleggstrekk og "inkje til utlegg" må òg fastsetjast i forskrift. Munnleg utlevering av opplysningar om utleggspant som får rettsvern ved tinglysinga i Lausøyreregisteret, må framleis vere gebyrfritt. Departementet meiner det heller ikkje bør innførast gebyr for slik utlevering av opplysningar om den avgrensa gruppa utleggspant som ikkje vil få rettsvern ved registreringa i Lausøyreregisteret.

1.7 Sletting av opplysningar

Utleggspant skal generelt slettast frå Lausøyreregisteret når det er openbart at heftinga har falle bort. Utleggspantet skal difor slettast frå registeret når kravet det er tatt utlegg for, er gjort opp. For utleggspant som ikkje er registrert i eit realregister, fastset pantelova som hovudregel at panteretten materielt sett fell bort som forelda etter tre år. Når utlegget har falle bort som forelda, kan det slettast frå Lausøyreregisteret. Etter pantelova har ein kreditor som er offentlig myndigheit, og som har utleggspant for sitt krav, plikt til å sørgje for sletting av pantet innan ein månad etter at kravet er opphøyrd. For utleggspant i fast eigedom er regelen at verknaden av tinglysinga fell bort etter fem år. Når verknaden av tinglysinga har falle bort, skal registerføraren av eige tiltak slette heftinga.

Departementet meiner at slettingsreglane for utlegg som får rettsvern på annan måte enn ved registrering i Lausøyreregisteret, men som likevel er registrert der av omsyn til kredittopplysning, bør vere dei same som for andre utleggspant. Departementet meiner det bør presiserast i forskrift kva for reglar som skal gjelde om sletting frå registeret av utleggspant som ikkje får rettsvern ved tinglysinga der.

Når det gjeld utleggstrekk, foreslår departementet å føre vidare framlegget i høyringsnotatet om at utleggstrekket skal slettast frå Lausøyreregisteret når trekkperioden er gått ut, eller når utleggstrekket av andre grunnar har falle bort.

Departementet meiner at ei avgjerd om "inkje til utlegg" bør slettast frå registeret når kravet som var bakgrunnen for utleggsforretninga er gjort opp eller

av andre grunner har falle bort. At skyldnaren har gjort opp kravet, eller at kravet av andre grunnar har falle bort, er ein indikasjon på betring i økonomien som tilseier at utleggsforretninga bør slettast.

Utkastet til ny § 7-29 i tvangsfullføringslova regulerer situasjonen der det er registrert ei utleggsforretning med resultat "inkje til utlegg". Dersom kravet er dekkja eller falle bort eller dersom tvangsgrunnlaget er oppheva, falle bort eller kjent ugyldig, skal forretninga etter lovframlegget slettast frå Lausøyreregisteret.

Ved vurderinga av kor lenge ei avgjerd om "inkje til utlegg" skal stå registrert når kravet ikkje er gjort opp, må det leggjast vekt på omsynet til skyldnaren og omsynet til at registeret skal gje tilstrekkelig gode kredittopplysningar. Etter departementets syn vil ein regel om at avgjerder om "inkje til utlegg" skal stå registrert i tre år, kombinert med ein regel om at registreringa skal slettast når kravet er oppgjort, gje best samsvar med dei øvrige reglane for kredittopplysningar. At registreringa skal slettast når kravet vert gjort opp, sikrar mot at registeret gjev eit galt inntrykk i saker kor det er klårt at skyldnarens økonomi er betra.

1.8 Krav om undersøking og underretning til andre namsmakter før nytt utleggstrekk vert lagt ned

Det må leggjast til grunn at namsmaktene allereie etter gjeldande rett har plikt til å undersøkje om det er lagt ned trekk mot skyldnaren før dei sjølv legg ned eit nytt trekk. Regelen forutset at namsmakta undersøkjer om det finst tidlegare trekk med dårlegare prioritet enn det nye. Arbeidsgjevarar har etter tvangsl. plikt til å gje opplysningar om pålagte trekk i saksøketes lønn.

Det skjer likevel i praksis at det ikkje vert gjort undersøkingar om tidlegare trekk, og at det samla beløpet for fleire trekk er satt for høgt. Departementet finn difor grunn til å presisere i tvangsfullføringslova at namsmaktene må undersøkje om det allereie er lagt ned trekk før nytt trekk vert lagt ned. Framlegget i proposisjonen bygger på det sams elektroniske sakshandsamingssystemet som er under utvikling og som alle namsmaktene etter kvart skal ha tilgang til. Det er då meininga at namsmaktene skal undersøkje i dete systemet.

1.9 Utveksling av opplysningar namsmaktene imellom - forholdet til teieplikta

Lovframlegga i proposisjonen her bygger vidare på ein føresetnad om at namsmaktene skal ha tilgang til eit sams sakshandsamingssystem. Det er då ein føresetnad at namsmaktene uavhengig av teieplikt må ha tilgang på opplysningar om utleggsforretningar frå andre namsmakter. Spørsmålet er i det følgjande korleis formidling av opplysningar om inntekts- og

formuestilhøva til skyldnaren og om dei utleggsforretningar som har vore nedlagt, kan bli avpassa til reglar om teieplik.

Departementet finn at det er på det reine at dei alminnelege namsmaktene etter gjeldande rett kan gje opplysning om saksøkte namn og personnummer til Statens innkrevjingssentral for å innhente informasjon om inntekts- og formuestilhøve.

Statens innkrevjingssentral er eit forvaltningsorgan, og teiepliktreglane i forvaltningslova § 13 gjeld for sentralen. Lovavdelinga i Justisdepartementet meinte i ei tolkingsuttale at teieplikta hindra innkrevjingssentralen i å formidle teiepliktige opplysningar vidare til andre namsmakter. Det er difor naudsynt med ei særskilt regulering av teieplikta for slik vidareformidling. Når det gjeld tilgang til opplysningar om utleggsforretningar frå andre namsmakter vurderer departementet det slik at teiepliktreglane som gjeld for den einskilde namsmakta ikkje er til hinder for at opplysningar om forretningane vert utlevert til Statens innkrevjingssentral.

Det kan på den andre sida reisast tvil om Statens innkrevjingssentral kan formidle opplysningane vidare utan hinder av teieplikta. Når ein likevel må ha ein regel som tillet vidareformidling av andre opplysningar, kan ein like godt fjerne eventuell tvil ved å fastsette uttrykkeleg at opplysningar om utleggsforretningar kan vidareformidlast. Departementet foreslår på denne bakgrunnen eit nytt sjetle ledd i straffeprosesslova § 456 som går ut på at Statens innkrevjingssentral kan hente inn og vidareformidle opplysningar både om skyldnaren sine inntekts- og formuesforhold og utleggsforretningar mot skyldnaren.

1.10 Økonomiske og administrative konsekvensar

Sett frå fordringshavarsida vil den utvida registreringa av utleggsforretningar i Løsøreregisteret gje eit betre grunnlag for å avgjere kor store ressursar ein bør leggje i innkrevjinga av uteståande krav, og eit betre grunnlag for kredittvurdering. Det kan ikkje vere tvilsamt at tapsreduksjonen vil vere så stor at den utvida registreringa samfunnsøkonomisk er ei lønnsam ordning.

Det er for augeblikket noko uklårt i kva mon forslaga i proposisjonen her vil føre med seg tilleggs-kostnader med tanke på Statens innkrevjingssentral og dei alminnelege namsmennene isolert sett.

For Brønnøysundregistra vil systemutviklingskostnaden truleg verte på mellom 1,5 og 2 mill. kroner. For skattefutane, dei kommunale skatteoppkrevjarane og Trygdeetatens innkrevjingssentral vil utviklingskostnadene ved å knyte seg til systemet truleg verte omkring henholdsvis 1 mill. kroner, 2 mill. kroner og 1,5 mill. kroner. I tillegg kjem eventuelle kost-

nader knytt til behovet for utvida kapasitet hos Statens innkrevjingssentral. Disse er berekna til 450 000 kroner i etableringskostnader og 500 000 kroner i årlege driftskostnader. Driftskostnadane for skatteoppkrevjarane kan først reknast ut nøyaktig når det nye skatterekneskapssystemet ligg føre. Det ligg føre eit anslag på 1,5 mill. kroner i årlege driftskostnader.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Anne Hellen Rui og Knut Storberget, fra Høyre, lederen Trond Helleland, Linda Cathrine Hofstad og Ingjerd Schou, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad, fra Kristelig Folkeparti, Einar Holstad og Finn Kristian Marthinsen, og fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, viser til den fremlagte proposisjonen om lov om endringer i tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover, samt brev fra Justisdepartementet til komiteen av 13. mai 2005, som følger vedlagt denne innstilling.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, er kjent med at Justisdepartementet sendte ut høringsbrev med forslag til lovendringer vedrørende samordning av lønnstrekk med frist 15. september 2000. Det vidare arbeidet med proposisjonen ble stilt i bero i påvente av endringene i organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet.

Flertallet viser til brevet fra Justisdepartementet av 13. mai 2005, der det går frem at løsningen som er valgt i foreliggende proposisjon, hvor registreringen i Løsøreregisteret skal skje via Statens innkrevjingssentral, skiller seg fra det som var skissert i høringsbrevet i 2000, der det var lagt opp til at namsmennene skulle melde inn disse direkte. Flertallet har merket seg departementets begrunnelse for hvorfor det ikke ble sendt ut et nytt høringsbrev i forbindelse med den foreliggende proposisjonen, og har ingen merknader til dette. Flertallet vil vise til St.prp. nr. 1 (2004-2005) der det sies:

"Regjeringen tar sikte på å fremme en proposisjon om registrering av utleggspant, utleggstrekk og intet til utlegg i Løsøreregisteret våren 2005. Registrering i Løsøreregisteret vil sikre bedre kredittopplysninger. Forslagene i proposisjonen vil bygge på at SI brukes til informasjonsutveksling namsmyndighetene imellom og at SI videreformidler informasjon om nedlagte trekk m.v. fra samtlige namsmyndigheter til Løsøreregisteret."

Flertallet mener viktige hensyn taler for en samordning av lønnstrekk fra de forskjellige namsmyndighetene, og viser til sine merknader i Innst. O. nr. 90 (2003-2004) der det ble pekt på flere forhold. Dagens ordning fører til at namsmyndighetene ikke koordinerer de trekk de beslutter i tilstrekkelig grad, og kan medføre at enkelte i noen tilfeller pålegges så store trekk at de ikke sitter igjen med tilstrekkelige midler til underhold av seg og sin familie. En samordning av trekkene vil også redusere administrative byrder for arbeidsgivere, og medvirke til at arbeidsgivere ikke får større kjennskap til ansattes private forhold enn nødvendig.

Flertallet mener et felles saksbehandlingssystem der utleggsforretninger fra ulike namsmyndigheter registreres, vil bidra til å forhindre at en skyldner pålegges for mange eller for høye trekk, og bidra til administrative innsparinger for arbeidsgiverne.

Flertallet slutter seg også til forslaget om utvidet registrering av utleggsforretninger i Løsøreregisteret. Flertallet mener dette vil gi bedre kredittopplysning, og motvirke resultatløse inndrivningsforsøk. Flertallet viser til at Regjeringen uttaler at den vil arbeide videre med spørsmålet om samordnet innkreving av utleggstrekk. Flertallet understreker at det uansett må være de enkelte namsmyndighetene som skal fastsette om det skal nedlegges trekk og størrelsen på trekket. Ytterligere samordning av utleggstrekk må ikke innebære en sentralisering av namsmyndigheten. Flertallet peker videre på at det under den åpne høringen 11. mai 2005 fra flere hold ble uttrykt sterk skepsis til ytterligere samordning. I et brev til komiteen 10. mai 2005 påpeker Norsk Tjenestemannslag ved Trygdetatens innkrevingsentral at samordnet innkreving kan ha følgende uheldige konsekvenser:

- Forlenget formidlingstid.
- Forlenget saksbehandlingstid på trekkpålegg, ved at TI ikke har førstehåndskjennskap til innbetalinger eller manglende sådanne. Må ha utstrakt samarbeid med sentralen.
- Forsinket oppfølging av trekkpliktige som ikke etterkommer trekkplikten.
- Spørsmål om hvem som skal ha ansvar for å svare på spørsmål fra den trekkpliktige om betalingsplikten i og med at den trekkpliktige ikke skal vite hvem som har pålagt trekket.
- Spørsmål om hvem som skal ha ansvar for å svare på spørsmål fra brukerne om betalingsformidlingen.
- Spørsmål om riktig adressat for klager på innkrevingen og betalingsformidlingen.
- Brukerne må forholde seg til flere instanser i innkrevingen enn per i dag, hvilket kan medføre fare

for at innkrevingssystemet blir uoversiktlig.

Flertallet forutsetter at disse forholdene gis en grundig vurdering under arbeidet, og at en ikke går videre dersom det ikke kan gis fullgode løsninger på disse problemstillingene. På den annen side understreker flertallet at det i den forrige høringsrunden var sentralisering av kompetansen til å beslutte utleggstrekk og samordnet innkreving av trekkene som departementet gikk imot. Hvordan den samordningen som ligger i utveksling av informasjon av trekkene teknisk sett ordnes, er et annet spørsmål der flertallet ikke har noen innvendinger mot de løsninger som Regjeringen har foreslått.

Flertallet viser dessuten til at opprettelsen av Trygdeetatens innkrevingsentral i Sør-Varanger var et meget viktig distriktpolitisk tiltak, og forutsetter at en eventuell ytterligere samordning av utleggstrekk ikke vil medføre en svekkelse av sysselsettingen i dette området.

Flertallet er kjent med at saksbehandlingstiden for klage over utleggstrekk nedlagt av Statens innkrevingsentral er lang sammenlignet med andre namsmyndigheter. Flertallet viser i den forbindelse til Dokument nr. 15 (2004-2005) spm. 173, der finansministeren opplyste at normal saksbehandlingstid hos Statens innkrevingsentral ved klage over utleggsforretninger er mellom 3 og 7 uker, men at det har forekommet at saksbehandlingstiden har vært opp til 4 måneder.

Flertallet er videre kjent med at Rana tingrett har opplyst i brev til Gjeldsofferalliansen 8. september 2004 at saksbehandlingstiden hos tingretten for klager over vedtak truffet av Statens innkrevingsentral i 2004 var ca. 7 måneder. På den annen side viser flertallet til at namsmannen i Oslo har en serviceerklæring som går ut på at klage over fastsettelse av lønnstrekk normalt blir besvart innen 14 dager, og at namsmannen i Oslo såfremt det er praktisk mulig søker å behandle slike klager før førstkommende lønnskjøring. Flertallet mener at saksbehandlingstiden hos Statens innkrevingsentral og Rana tingrett ved klage over utleggstrekk er ufor-svarlig lang, og forutsetter at Regjeringen tar skritt for å avhjelpe dette.

Flertallet er opptatt av at personvern hensyn blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Flertallet er tilfreds med departementets løsning, som begrenser den direkte tilgangen til opplysningene i registeret til banker, inkassoforetak, kredittopplysningsforetak og offentlige myndigheter.

Flertallet viser for øvrig til proposisjonen og har ingen ytterligere merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader i Budsjett-

innst. S. nr. 4 (2004-2005), og har merket seg Regjeringens signaler om en samordning av innbetalte lønnsstrekk i en sentral instans. Disse medlemmer ser det som viktig å opprettholde den lokale innkreving av lønnsstrekk hos de lokale namsmyndigheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til den entydige misnøye som fremkom i forhold til denne proposisjonen i Stortingets høring om proposisjonen. Slik disse medlemmer ser det er dette heller ingen reell oppfølging av vedtaket i Innst. O. nr. 90 (2003-2004) som lød:

"Stortinget ber Regjeringen ta de nødvendige skritt for å samordne lønnsstrekk via en felles koordineringsinstans og komme med en fremdriftsplan for dette i statsbudsjettet for 2005."

Denne proposisjonen tar for seg en del registreringsrutiner samt at en i større grad skal sjekke registrerte trekk før ytterligere utleggstas. Disse medlemmer mener også Statens innkrevingsentral kan komme i en uheldig dobbeltrolle. Det er også et mål om at arbeidsgiver skal få en mindre byrde både menneskelig og økonomisk ved at arbeidsgiver skal få ett trekk til en konto å forholde seg til. Slik blir arbeidsgiver mindre involvert i arbeidstakerens privatliv og får mindre arbeid med å kreve inn lønnsstrekk. Dette synes heller ikke å være fulgt opp.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) - om lov om endringer i tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover - sendes tilbake til Regjeringen."

"Stortinget ber Regjeringen fremme en ny proposisjon i løpet av 2005 om en reell samordning av lønnsstrekk. Det bes spesielt om at man vurderer om dette kan foretas av og registreres hos den lokale namsmann. Det bes videre om forslag til en ordning hvor arbeidsgiver får ett samlet lønnsstrekk å forholde seg til."

Disse medlemmer vil for øvrig igjen fremheve viktigheten i at man får en samordning av trekk, slik at trekkene samlet er på et slikt nivå at skyldner har nok til sitt livsopphold.

Utleggstrekk for personer bosatt i utlandet

Komiteen viser til at ved gjeldsinndrivning gjennom det alminnelige namsmannsapparatet, kan

utleggstrekk bare besluttes gjennom namsmannen i det distriktet der skyldneren har hjemting, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 7-3 annet ledd annet punktum. Med tanke på norske forhold er det etter komiteens mening en god løsning at slike saker blir samordnet gjennom den namsmannen som har størst nærhet til skyldneren.

Komiteen er imidlertid kjent med at det har vært tvil om tolkningen av denne bestemmelsen når det gjelder skyldnere som mottar lønn eller trygd i Norge, men som bor i utlandet. I en kjennelse fra Borgarting lagmannsrett 30. juli 2004, kom retten under dissens til at bestemmelsen medfører at de alminnelige namsmyndighetene i slike tilfeller ikke kan nedlegge utleggstrekk. Komiteen mener dette er uheldig fordi det vil innebære at lønns- og trygdeytelsene i slike tilfeller langt på vei blir beslagsfrie. Komiteen ønsker derfor å presisere i lovteksten at regelen om at utleggstrekk bare kan besluttes av namsmannen på skyldnerens hjemsted, bare gjelder når skyldneren har hjemting i Norge. For skyldnere med hjemting i utlandet kan utleggstrekk da besluttes av namsmannen i det distriktet der den trekkpliktige har hjemting, jf. § 7-3 annet ledd første punktum bokstav d, jf. § 1-9 bokstav d annet punktum.

Komiteen fremmer derfor følgende forslag:

"Tvangsfullbyrdelsesloven § 7-3 annet ledd annet punktum skal lyde:

For saksøkte som har kjent hjemting i riket, kan utleggstrekk bare besluttes av namsmannen i det distrikt der saksøkte har hjemting."

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) - om lov om endringer i tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover - sendes tilbake til Regjeringen.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen fremme en ny proposisjon i løpet av 2005 om en reell samordning av lønnsstrekk. Det bes spesielt om at man vurderer om dette kan foretas av og registreres hos den lokale namsmann. Det bes videre om forslag til en ordning hvor arbeidsgiver får ett samlet lønnsstrekk å forholde seg til.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 26. juni 1992 nr. 86
om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring
og andre lover

I

I lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing skal i kapittel 4 ny § 34 a lyde:

For utleggspant gir registrering i Løsøreregistret bare rettsvern når det følger av panteloven kapittel 5. Departementet kan i forskrift gi regler om sletting fra registeret av utleggspant som ikke får rettsvern ved registreringen.

Departementet kan gi forskrift om hvilke opplysninger som skal tas inn i registeret når utleggstrekk og beslutninger om intet til utlegg skal registreres i Løsøreregistret etter tvangsfullbyrdelsesloven §§ 7-21 og 7-25. Departementet kan i forskrift fastsette at kortvarige utleggstrekk ikke skal registreres.

Opplysninger om utleggstrekk og beslutninger om intet til utlegg kan bare gis til advokater, finansinstitusjoner, inkassobyråer, kredittopplysningsbyråer, samt offentlige myndigheter med taushetsplikt etter forvaltningsloven eller annen lov. Opplysningene kan bare gis ut skriftlig.

Løsøreregistret skal av eget tiltak slette registreringen av et utleggstrekk når trekkperioden er utløpt. Registreringer av beslutninger om intet til utlegg skal slettes tre år etter at utleggsforretningen ble avholdt. Departementet kan i forskrift gi regler om det nærmere tidspunktet for slettingen.

II

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker skal § 456 nytt sjettede ledd lyde:

Innkrevingsentralen kan uten hinder av taushetsplikt innhente og utlevere opplysninger om skyldners inntekts- og formuesforhold og om avholdte utleggsforretninger til bruk for andre namsmyndigheters tvangsfullbyrdelse. Enhver kan kreve innsyn hos Innkrevingsentralen i de opplysninger som Innkrevingsentralen har lagret elektronisk om vedkommende som holdes tilgjengelig for andre namsmyndigheter.

III

Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring vert endra slik:

§ 7-3 annet ledd annet punktum skal lyde:

For saksøkte som har kjent hjemting i riket, kan utleggstrekk bare besluttes av namsmannen i det distrikt der saksøkte har hjemting.

§ 7-19 skal lyde:

§ 7-19 *Underretning om utleggspant*

Når det er tatt utleggspant, skal namsmannen gjøre saksøkte kjent med utlegget og med at det er forbudt å forføye over det utlagte formuesgodet i strid med saksøkerens panterett, og med at saksøkeren har rett til å begjære tvangsdekning to uker etter at utleggsforretningen er holdt. *Dersom utlegget skal registreres i Løsøreregistret, skal det opplyses om det i namsboken.* Saksøkte skal gis utskrift av namsboken. I tilfeller som nevnt i § 7-14, skal namsmannen også gi slik underretning og utskrift av namsboken til vedkommende tredjeperson.

Namsmannen skal gi saksøkeren utskrift av namsboken. Dersom namsmannen etter § 7-20 skal sørge for at utlegget blir registrert i et annet register enn Løsøreregistret, gis saksøkeren i stedet underretning om utlegget ved at registeret sender utskriften av namsboken med påtegning om registreringen til saksøkeren.

§ 7-20 skal lyde:

§ 7-20 *Avslutning av forretning for utleggspant*

Ved utlegg i et formuesgode som er registrert i et realregister, i en registrert særlig rett i et slikt formuesgode eller i en ideell andel i et slikt formuesgode eller en slik rett, sender namsmannen omgående utskrift av namsboken til registrering i realregisteret. Tilsvarende gjelder ved utlegg i utinglyst rettighet i fast eiendom. For tilbehør til fast eiendom, gjelder annet ledd tilsvarende.

Ved utlegg i løsøre som ikke er realregistrert, kan namsmannen ta løsøret i forvaring eller på annen måte frata saksøkte rådigheten over det som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd, dersom det er grunn til å frykte at saksøkte vil forføye over det i strid med saksøkerens panterett. *Tiltak etter første punktum skal føres inn i namsboken. Dersom saksøkeren ikke har begjært tvangsdekning innen en måned etter å ha fått underretning om utlegget, kan namsmannen av eget tiltak oppheve tiltak etter første punktum. Dersom saksøkeren ikke har begjært tvangsdekning innen fristen etter tredje punktum, skal tiltaket oppheves dersom saksøkte begjærer det og det ikke lenger er grunn til å tro at saksøkte vil forføye over løsøret i strid med saksøkerens panterett.*

Ved utlegg i verdipapirer tar namsmannen papirene i forvaring eller fratår på annen måte saksøkte rådigheten over dem som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd dersom det lar seg gjøre. Ved ut-

legg i penger tar namsmannen pengene i forvaring. Norske penger som er tatt i forvaring, plasseres til best mulig rente i norsk bank. Utenlandske penger veksles bare om til norske penger dersom saksøkte samtykker.

Ved utlegg i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister, registrerer namsmannen omgående at bare namsmannen kan disponere kontoen.

Ved utlegg i aksjer som ikke er registrert i et verdipapirregister, underretter namsmannen, *dersom det lar seg gjøre*, snarest selskapet og forbyr selskapet å betale eller yte til saksøkte.

Ved utlegg i et innløsningspapir som ikke er verdipapir, underretter namsmannen snarest den forpliktete og forbyr denne å betale eller yte til saksøkte. Namsmannen tar dessuten innløsningspapiret i forvaring eller fratar på annen måte saksøkte rådigheten over papiret som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd *dersom det lar seg gjøre*.

Ved utlegg i adkomstdokumenter til leierett til husrom underretter namsmannen vedkommende utleier eller selskap, jf. panteloven § 5-8. Namsmannen tar dessuten dokumentet i forvaring eller fratar på annen måte saksøkte rådigheten som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd *dersom det lar seg gjøre*.

Ved utlegg i enkle krav underretter namsmannen *dersom det lar seg gjøre* snarest den forpliktete og forbyr denne å betale eller yte til *saksøkte*.

Ved utlegg i immaterialrettigheter *som det finnes særskilt register for*, sender namsmannen omgående utskrift av namsboken til registrering i *registeret*.

Ved utlegg i andre formuesgoder enn nevnt i første ledd, *sørger namsmannen omgående for at utlegget blir registrert i Løsøreregisteret*.

Dersom et formuesgode befinner seg hos en tredjeperson, kan namsmannen pålegge vedkommende å utlevere formuesgodet dersom ikke tredjepersonen har en rett til å sitte med formuesgodet som har bedre prioritet enn saksøkerens panterett.

§ 7-21 skal lyde:

§ 7-21 *Beslutning og underretning om utleggstrekk*

Når det tas utleggstrekk, skal namsmannen fastsette trekkets størrelse og i hvilken periode trekk skal gjennomføres. Trekkperioden kan ikke overstige to år regnet fra dagen for beslutningen om utleggstrekk dersom ikke annet følger av dekningsloven § 2-7 tredje ledd. Beslutningen føres inn i namsboken sammen med en nøyaktig beregning av saksøkerens krav med saksøstnader og renter fram til utleggsdagen og nøyaktige opplysninger om beregningen av renter fra utleggsdagen.

Namsmannen underretter den trekkpliktige om plikten til å foreta trekk. *I namsboken skal det opplyses at utleggstrekket vil bli registrert i Løsøreregiste-*

ret. Partene og den trekkpliktige gis utskrift av namsboken. *Namsmannen sørger omgående for at utleggstrekket blir registrert i Løsøreregisteret*. Før trekket bedre prioritet enn et trekk som allerede løper og som er besluttet av en annen namsmyndighet, skal denne namsmyndigheten underrettes.

Før utleggstrekk nedlegges, skal namsmannen undersøke om det allerede løper trekk mot skyldneren. Utleggstrekk kan ikke besluttes etter et alminnelig tvangsgrunnlag før grunnlaget er rettskraftig.

§ 7-25 skal lyde:

§ 7-25 *Avslutning av en sak der det ikke blir tatt utlegg*

Når det ikke blir tatt utlegg fordi saksøkte ikke har formuesgoder eller lønn eller andre pengekrav som nevnt i dekningsloven § 2-7 som det kan tas utlegg i, avsluttes saken ved at namsmannen gir begge parter utskrift av namsboken som viser utfallet og hva som er foretatt. *I namsboken skal det opplyses at utleggsforretningen vil bli registrert i Løsøreregisteret*. *Namsmannen sørger omgående for at utleggsforretningen blir registrert i Løsøreregisteret*. *Tredje punktum gjelder ikke for særnamsmyndigheter som ikke har kompetanse til å gjennomføre forretning for utleggspant i enhver type formuesgode*.

Kapittel 7 avsnitt III overskrifta skal lyde:

Klage, bortfall og opphevelse av utlegg mv.

Ny § 7-29 skal lyde:

§ 7-29 *Beslutning om opphør av registreringer av "intet til utlegg"*

Er det krav som ble søkt inndrevet i en sak som ble avsluttet ved intet til utlegg, dekket eller bortfalt på annen måte, eller er tvangsgrunnlaget opphevet, falt bort eller kjent ugyldig, skal namsmannen på begjæring treffe beslutning om at registreringen i Løsøreregisteret av beslutningen om intet til utlegg skal slettes. § 7-28 annet ledd gjelder tilsvarende.

IV

I lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste skal § 15 andre ledd nr. 2 tredje punktum lyde:

Høgstebeløpet etter *andre* punktum er kr 9 000 justert ved kvart årsskifte etter 1. januar 2002 i samsvarende med endringa i pengeverdien.

V

Lov 11. juni 1993 nr. 83 om endringer i rettergangslovgivningen m.m. avsnitt I nr. 51 om endringer i lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring § 7-19 andre ledd, § 7-20, § 7-21 nytt fjerde ledd, § 7-25 og § 7-29 vert oppheva.

VI

Ikraftsettjings- og overgangsføresegner

1. Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Kongen kan fastsetje at ulike delar av lova skal ta til å
2. Kongen kan fastsetje nærmare overgangsreglar.

gjelde frå ulik tid. Kongen kan fastsetje at endringane i tvangsfullføringslova kapittel 7 kan tre i kraft til ulik tid for forskjellige namsmakter.

Oslo, i justiskomiteen, den 1. juni 2005

Trond Helleland

leder

Linda Cathrine Hofstad

ordfører

Vedlegg

Brev fra Justis- og politidepartementet v/statsråden til justiskomiteen, datert 13. mai 2005

Ot. prp. nr. 66 (2004-2005) Om lov om endringer i lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover

Jeg viser til brev 11. mai 2005, der Justiskomiteen reiser to spørsmål vedrørende Ot. prp. nr. 66 (2004-2005):

"Justiskomiteen har som kjent ovennevnte proposisjon til behandling.

I den forbindelse ønsker komiteen departementets svar på følgende spørsmål:

- 1) Årsaken til at det har tatt 5 år fra departementet foretok sin høringsrunde til lovforslaget ble oversendt justiskomiteen?
- 2) På bakgrunn av det som fremkommer i det fremlagte lovforslaget om hvorvidt det burde vært avholdt en ny høringsrunde?"

Svar på spørsmål nr. 1:

Høringsbrevet med forslag til lovendringer vedrørende samordning av lønnstrekk og utvidet registrering av utleggsforretninger ble sendt 9. juni 2000 med høringsfrist 15. september 2000. Departementet påbegynte deretter arbeidet med en odelstingsproposisjon. Flere departementer var involvert i arbeidet. Tidlig i proposisjonsarbeidet ble man enig om at det var hensiktsmessig å avvente proposisjonen om organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet, jf. Ot.prp. nr. 43 (2003-2004) Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (organiseringen av den sivile rettspleie på grunn), som ble fremmet 26. mars 2004. Når den fremtidige organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet var fastlagt, ville man vite hvilke organisatoriske forutsetninger man hadde å bygge på, jf. Ot.prp. nr. 43 (2003-2004) side 16 der det heter:

"Spørsmålet om samordning av lønnstrekk ble berørt i et høringsnotat fra Justisdepartementet i 2000 om registrering av lønnstrekk i Løsøreregisteret. Arbeidet ble stilt i bero i påvente av en avklaring av organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet. Når organiseringen av namsmannsapparatet er fastlagt, vil en lettere kunne gå videre med spørsmålet om samordning av lønnstrekk, jf. punkt 6.3 siste avsnitt."

Forholdet mellom omorganiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet og arbeidet med samordning av lønnstrekk er også kommentert på side 27 i proposisjonen (jf. henvisningen i sitatet ovenfor):

"Organiseringen vil ikke legge hindringer i veien for en samordning av lønnstrekk overfor arbeidsgive-

re, jf. punkt 3.8, og en eventuell bedre samordning mellom de alminnelige namsmyndighetene og særnamsmennene. I disse sammenhengene vil det være en fordel å kunne forholde seg til et ryddig namsmannsapparat med et enhetlig overordnet ansvar."

Arbeidet med samordning av lønnstrekk ble tatt opp igjen allerede sommeren 2004 som en følge av Stortingets anmodningsvedtak 14. juni 2004, jf. Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) side 11 (punkt 2.2.2). Jeg viser også til omtalen i budsjettproposisjonen for 2005 (St.prp. nr. 1 (2004-2005) JD side 44-45, gjengitt i Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) side 11-12).

Etter at den nye organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet var vedtatt, og departementet i samarbeid med andre hadde lagt hovedpremissene for hvordan den sivile rettspleien på grunnplanet skulle betjenes med hensyn til dataverktøy for saksbehandlingen, var de viktigste forutsetningene lagt for hvordan man burde løse spørsmålene om samordning av lønnstrekk og utvidet registrering av utleggsforretninger. Dersom man skulle ha håndtert disse spørsmålene uavhengig av og forut for de nevnte avklaringene, ville det ha blitt et nevneverdig mer komplisert og kostbart prosjekt.

Svar på spørsmål nr. 2:

Etter min mening var det ingen foranledning til å avholde en ny høring i tillegg til høringen i 2000 før Ot. prp. nr. 66 (2004-2005) ble fremmet. I de materielle løsningene av betydning for publikum og for andre namsmyndigheter er forslagene i proposisjonen i samsvar med de løsningene som departementet tok til orde for i høringsnotatet 9. juni 2000. Siden det er reist tvil om dette, vil jeg gå noe nærmere inn på enkelte sider av spørsmålet.

Stortinget vedtok ved lov 11. juni 1993 nr. 83 om endringer i rettergangslovgivningen m.m. lovregler om registrering av utleggsforretninger i Løsøreregisteret. Av hensyn til behovet for nærmere utredning av personvernspørsmålene knyttet til dette, ble loven ikke satt i kraft. I høringen i 2000 var det derfor to hovedspørsmål:

1. Spørsmålet om hvordan samordning av lønnstrekk burde gjennomføres
2. Personvernspørsmålene knyttet til utvidet registrering av utleggsforretninger

I høringsnotatet 9. juni 2000 ble det skissert løsninger på personvernspørsmålene knyttet til utvidet registrering av utleggsforretninger. For samordning

av lønnstrekk ble det skissert som løsning at alle namsmyndigheter skulle undersøke i Løsøreregisteret om det allerede var nedlagt trekk hos skyldneren, før trekk eventuelt ble nedlagt. Det store flertallet av høringsinstansene støttet disse forslagene. Alternativet under høringen var Næringslovutvalgets forslag om at utleggstrekk skulle besluttes av én sentral instans.

I arbeidet med omorganiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet har jeg lagt til grunn at det ikke skal skje en sentralisering av namskompetansen, jf. mitt brev 19. mai 2004 til Justiskomiteen (gjengitt i Innst. O. nr. 90 (2003-2004) side 23 flg) der jeg fremholdt (se side 25 første spalte):

"Selv med en samling av namsmannsoppgavene vil oppgavene innen den sivile rettspleien på grunnplanet ikke være så omfattende at det kan forsvare en egen etat med en tilnærmet så desentralisert organisering som vi har i dag. Også for den sivile rettspleien på grunnplanet er lokalkunnskap og nærhet til publikum en forutsetning for en god tjeneste. For skyldnerne er nærhet til namsmannen viktig i utleggssaker og i gjeldsordningssakene. Det er viktig å sikre denne nærhet og unngå at debitor bare blir gjenstand for automatisert saksbehandling i et datasystem. Denne nærhetstradisjonen er grunnleggende å bevare i den videre utvikling av lensmannen/namsmannens sivile oppgaver."

Slik jeg ser det, er det meget viktig å holde fast ved at namskompetansen ikke skal sentraliseres. På dette punktet er det fullt samsvar mellom den løsningen på samordningsproblematikken som departementets skisserte i høringsnotatet i 2000, de premisser regjeringen og Stortinget la til grunn for omorganiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet, og de løsninger som skisseres i Ot.prp. nr. 66 (2004-2005).

Forskjellen mellom høringsnotatet i 2000 og Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) ligger i hvordan dataflyten teknisk sett organiseres:

- Etter høringsnotatet i 2000 skulle namsmennene melde inn sine utleggstrekk m.m. direkte til Løsøreregisteret. Jeg nevner at namsmennene i dag melder inn de utleggsforretningene som etter dagens regler skal registreres i Løsøreregisteret (LR), ved å sende papirutskrift av namsboken til LR i posten.
- Etter opplegget i Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) vil registreringen i LR skje via Statens Innkrevingsentral (SI) ved automatiserte rutiner i de tilknyttede namsmennenes saksbehandlingsverktøy uten manuell behandling hos (SI). For de ulike namsmyndighetene vil opplysningene være elektronisk tilgjengelige hos SI. Kredittopplysningsbyråer og finansinstitusjoner mv. vil få opplysninger om utleggsforretningene fra LR.

Etter min mening er det åpenbart at denne justeringen i hvordan opplysningene skal finne vei til Løsøreregisteret, og i hvordan namsmennene teknisk sett skal få tilgang til dem, ikke tilsier ny høring. Jeg vil i den forbindelse peke på:

- Forslaget i Ot. prp. nr. 66 (2004-2005) innebærer ingen forskyving av namskompetanse.
- Det medfører ingen innskrenkninger eller endringer i skyldnerens muligheter for å holde seg til den namsmyndigheten som har krav mot dem til inndrivning.
- Forslaget om innsyn hos Statens Innkrevingsentral (SI) er begrunnet i personvern hensyn og medfører ikke at SI tildeles noen saksbehandlingsfunksjon.
- Kanaliseringen av informasjonen gjennom SI vil skje ved automatiserte rutiner som ikke vil legge beslag på saksbehandlerkapasitet hos SI.
- Informasjonsformidlingen vil ikke gi SI noen uryddig dobbeltrolle siden det vanskelig kan tenkes noen form for interessekonflikt mellom informasjonsformidlerrollen og SI's oppgaver som kreditorrepresentant og særnamsmyndighet.

De mindre lovendringene som gjelder andre namsmyndigheters adgang til å benytte SI's systemer for informasjonsinnhenting i stedet for å etablere og vedlikeholde egne systemer, krever etter min mening ingen høring.

I begrunnelsen for Stortingets anmodningsvedtak 14. juni 2004 pekte Justiskomiteen på at dagens system også medfører at arbeidsgiverne påføres for store administrative byrder og dessuten i for stor grad får kjennskap til arbeidstakernes private problemer, jf. Innst. O. nr. 90 (2003-2004) side 12. Disse problemene kan reduseres vesentlig ved en samordnet innkrevning av utleggstrekkene, jf. Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) side 6 annen spalte der det heter om dette:

"Ei meir fullstendig samordning òg av innbetaling av utleggstrekk, kan ein få ved at trekka vert innkravde av ein sentral instans på bakgrunn av informasjon instansen har mottatt frå andre namsmakter. Arbeidsgjevaren treng då berre foreta eitt trekk sjølv om det er lagt ned trekk i fleire saker, og vil ikkje verte kjend med kva for gjeld det vert trekt for. I samarbeidsprosjektet mellom SI og dei alminnelege namsmaktene vert det lagt opp til å understøtte ei slik ordning. Skal ei slik ordning kunne gjennomførast, er det naudsynt med nærmare utgreiing, herunder av om ordninga bør omfatte alle namsmaktene, og det må gjennomførast alminneleg høyring med påfølgjande lovendringar. Regjeringa vil arbeide vidare med dette spørsmålet. Også ved ei slik samordning av sjølve innbetalinga, vil det framleis vere dei lokale namsmaktene som skal fastsetje om det i det heile skal leggjast ned trekk og storleiken på trekka."

De løsningene som foreslås i Ot.prp. nr. 66 (2004-2005) vil bygge opp under en eventuell samordnet innkreving, men forutsetter ikke på noen måte at man går videre i den retning. I det videre arbeidet med spørsmålet må man blant annet vurdere om det er hensiktsmessig med en slik endring i arbeidsfordelingen mellom namsmyndighetene, hvilke konse-

kvenser en slik omlegging kan få for skyldnerne, fordringshaverne og de trekkpliktige, og hvordan et slikt system eventuelt kan utformes uten forlengelse av saksbehandlingstiden.